

Finansaaret 1911—12. Hvad man nu vilde sige om den finansielle Stilling, vilde mere eller mindre komme til at bero paa Gættning, og jeg skal afholde mig derfra og vente med en mere indgaaende Redegørelse, indtil saavel Statsregnskabet som Finanslovsforslaget komme til at foreligge, altsaa, indtil vi samles her igen til Efteraaret ved den ordinære Rigsdagssamlings Begyndelse.

Jeg antager, at man lige saa lidt nu som i December forrige Aar, da der blev fremsat et Lovforslag om et midlertidigt Statslaan, vil kræve en udførlig Begrundelse af det nu fremsatte Lovforslag. Laanet af 4. December 1909 var paa godt 15 Millioner Kroner og var hovedsagelig bestemt til Afholdelse af visse større ekstraordinære Udgifter, navnlig ved de 5 Millioner Kroners Udlaan til Den sjællandske Bondestands Sparekasse, de Beløb, der krævedes til Afvikling af Statens Forpligtelser med Hensyn til Bankgarantien, og de 5 $\frac{1}{2}$ Million Kroner til ekstraordinære Udgifter ved Militærvæsenet i Henhold til de da nylig vedtagne Forsvarslove. Det sidstnævnte Beløb er ganske vist ikke kommet til fuld Udbetaling, men til Gængæld er Kassebeholdningen svunden stærkere end paaregnet derved, at Toldindtægterne ikke ere indgaaede med de budgetterede Beløb. Indeværende Finansaar vil efter den vedtagne Finanslov komme til at udvise et Underskud paa godt 20 Millioner Kroner. Nu kan det ganske vist antages i Overensstemmelse med de Erfaringer, som ere gjorte ogsaa i de nærmest foregaaende Aar, at det budgetterede Udgiftsbeløb ikke vil blive naaet. Men til Gængæld maa man være forberedt paa, at Toldindtægterne ikke fuldt ville naa det budgetterede Beløb. Der er indtraadt en Bedring i April Kvartal af omtrent $\frac{3}{4}$ Million Kroner, og jeg har Haab om, at denne Bedring vil fortsættes, men sikker derpaa kan man selvfølgelig ikke være, og vi maa altsaa være forberedte paa, at Toldindtægterne ville falde noget under det budgetterede Beløb, og ligeledes maa vi, selv om vi anvende den allerstrengeste Økonomi, hvilket er Regeringens Hensigt, være forberedte paa, at der vil fremkomme nogle Millioner som Nybevillinger paa det Tillægsbevillingslovsforslag, som vil blive forelagt til Vinter.

Til at imødegaa de Krav paa Statskassen, som saaledes opstaa, have vi vel endnu efter Fradrag af den Overtrækning af Finansministeriets Konto i Nationalbanken, som har fundet Sted, et ikke ubetydeligt Beløb i

Kassebeholdning. Overtrækningen var, da jeg overtog Finansministeriet, omtrent 6 $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. Siden hen ere Indtægterne gaaede noget rigeligere ind, og i dette Øjeblik andrager Overtrækningen ikke mere end knapt 5 Millioner Kroner, men dette Beløb vil altsaa være at bringe i Fradrag i Kassebeholdningen, og naar dette sker, vil jeg anslaa Kassebeholdningen i dette Øjeblik til omtrent 16—17 Millioner Kr. Men dertil er at bemærke, hvad ofte er sagt, ikke mindst af min Forgænger, at disse Beløb for største Delen ikke ere likvide, idet de bestaa dels af danske Statsobligationer, dels af Kreditforeningsobligationer, dels af saa lidet likvide Poster som Laanet paa 5 Millioner Kr. til Den sjællandske Bondestands Sparekasse, der først skal tilbagebetales 1914, og af andre Poster, om hvilke det gælder, at de enten slet ikke kunne realiseres eller i Øjeblikket i alt Fald kun kunne realiseres med Vanskelighed, delvis med Tab.

Min Forgænger har benyttet de Lejligheder, som frembød sig, til efterhaanden i smaa Poster at realisere, navnlig af Kreditforeningsobligationerne, hvad der kunde realiseres, uden at Pengemarkedet trykkes. Med dette vil jeg vedblive, men det er noget, man ikke kan paaregne, og det er ikke store Beløb, som kunne komme ind paa den Maade. Forholdet er altsaa i Virkeligheden dette, at nogen likvid Kassebeholdning kunne vi ikke siges at have. Den er endog i Øjeblikket et negativt Beløb, idet Overtrækningen paa Kontoen i Nationalbanken udgør mere end den fuldt likvide Del af Kassebeholdningen. Det bliver da nødvendigt for at afgøre vor Skyld til Nationalbanken og for at imødegaa de Krav, som Finansaaret i dets videre Forløb vil stille, at stifte et Laan, som efter Finansministeriets Skøn, naar vi skulle være paa den sikre Side, ikke kan være mindre end her foreslaaet, altsaa 36 Mill. Kr.

Regeringen vilde ganske vist af mange Grunde, som jeg neppe her behøver at fremhæve — de ere tilstrækkelig iøjnefaldende —, have foretrukket et fast Laan. Men efter Finansministeriets Skøn, som støttes af samtlige de bankkyndige, med hvilke vi have haft Lejlighed til at konferere om Sagen, ligger det udenlandske Laanemarked for Tiden ikke gunstigt for Optagelse af et større fast Statslaan. Det gælder ikke alene danske Statspapirer, men det gælder gennemgaaende europæiske Statspapirer. Sammenligne vi Kurserne, som de stod for et Aar siden, med de nuværende, ville